Rok VIII. Nr. 236. Sosnowiec, niedziela 27 sierpnia 1933 roku Cena numeru 10 groszy

EXPRES ZAGŁĘBIA

Jedyny organ demokratyczny niezależny woj. kieleckiego.
Redaktor naczelny: WITOLD FABRYCY.

Prenumerata wynosi miesięcznie **zł. 2.—**
Adres Redakcji, Administracji i Drukarni: Sosnowiec, Centralna 1a
Tel. Redakcji 6-92, Administracji 4-97, Drukarni 4-94
Konto czekowe P.K.O. Katowice 304.247

ODDZIAŁY: KIELCE, Kilińskiego 18, tel. 507; BĘDZIN, Małachowskiego 24, tel. 5.98; DĄBROWA, 3-go Maja 14, tel. 2-77; ZAWIERCIE, ul. 3-go Maja 5, tel. nr. 97; CZELADŹ, Rynek nr. 8, tel. 42; GRODZIEC, ulica Kościuszki tel. 16.

Parę tysięcy wsi pod wodą

Miljony bezdomnych. — Katastrofalny wylew rzek w Chinach.

LONDYN, 26. 8. Z Pekinu donoszą, że wylewy rzeki Wang-Ko. która corocznie szerzy spustoszenie w środkowych Chinach, przybrały w roku bieżącym rozmiary niebywałej katastrofy żywiołowej, największej, jaka w Chinach wydarzyła się w ciągu ostatnich kilkudziesięciu lat.

Prowincje Homan i Szan-Si stanowią jedno wielkie jezioro. Pod wodą znajduje się kilka tysięcy zalanych miast i wsi. Wedle prowizorycznych obliczeń, w wezbranych nurtach zginęło przeszło 3.000 osób a straty materjalne nie dadzą się wprost obliczyć. Na tereny, nawiedzone nieszczęściem, rząd nankiński wysłał kilkanaście samolotów, które, krążąc nad obszarami zalanemi przez wodę, badają rozmiary katastrofy i sytuację powodzian.

SPADEK DOLARA.

WARSZAWA, 26. 8. Dolar, który jeszcze w środę kalkulował się na rynkach międzynarodowych w stosunku 6.50 zł. za dolara, spadł w czwartek na 6.42, w piątek na 6.41. a dzisiaj wynosi tylko 6.15.

Bank polski płacił dziś za banknoty dolarowe tylko 6.10.

WCIĄŻ JESZCZE 11 MILJONÓW BEZROBOTNYCH.

WASZYNGTON, 26. 8. PAT W drugim kwartale roku bieżącego zatrudnionych zostało 1 i pół miljona bezrobotnych. Pomimo zwiększenia produkcji o 59 proc. w kwartale tym było jeszcze 11 miljonów bezrobotnych.

EPIDEMJA ŚPIĄCZKI.

NOWY JORK, 26. 8. — Z St. Louis w stanie Missouri donoszą, iż epidemja śpiączki rozszerza się coraz bardziej. Codzień donoszą o nowych 10 — 15 wypadkach zachorowań. Obecnie liczba chorych na śpiączkę wynosi ponad 200.

Dotychczas zanotowano 21 śmiertelnych wypadków śpiączki

FRANCUZ PORWANY PRZEZ BANDYTÓW CHIŃSKICH

PARYŻ, 26. 8. Prasa donosi z Charbina, iż bogaty obywatel francuski, porwany został we własnym samochodzie przez bandytów chińskich, którzy za uwolnienie uwięzionego zażądali okupu w wysokości pół miljona dolarów.

POD TOPÓR KATA.

BERLIN, 26. 8. — Dziś, wczesnym rankiem, kat magdeburski Groepler, ściął toporem głowy dwu męższyzn i jednej kobiety, skazanych na śmierć jeszcze w zeszłym roku.

Wszyscy troje zamordowali w bestjalski sposób syna straconej dzisiaj kobiety.

Śmierć asa lotnictwa niemieckiego

Samolot zderzył się z wieżą kościoła

BERLIN, 26. 8. Dziś rano zginął w katastrofie lotniczej w Wildbergu koło Neustadt wybitny lotnik niemiecki Reinhold Poss, który w locie okrężnym dookoła Europy w roku ubiegłym zajął drugie miejsce.

Poss, który brał udział w odbywającym się obecnie locie dookoła Niemiec, opuścił się, celem lepszego wykorzystania warunków atmosferycznych, zbyt nisko nad ziemią i zawadził lewem skrzydłem swego samolotu o wieżę kościoła w Wildbergu. Aparat runął na ziemię i roztrzaskał się. Z pod szczątków samolotu wydobyto zmasakrowane zwłoki Possa i towarzyszącego mu drugiego pilota Weihrischa.

Wiadomość o tragicznym zgonie wybitnego lotnika wzbudziła w niemieckich kołach lotniczych uczucie głębokiego żalu.

Zbrojenia Ameryki

WASZYNGTON, 26. 8. Sekretarz stanu Swanson podpisał zamówienie na budowę dwu awjomatek, z których każda kosztować ma 19 miljonów dolarów oraz dwu lekkich krążowników po 11.677.000 dolarów

Zamówienia te stanowią część amerykańskiego planu rozbudowy floty wojennej, który pochłonie 238 miljonów dolarów.

BANDA PIĘCIUSET.

Likwidacja międzynarodowej szajki handlarzy kobiet.

WARSZAWA, 26. 8. W ciągu ostatnich paru lat na terenie międzynarod. działała silna i doskonale zorganizowana szajka handlarzy żywym towarem, posiadająca swe agendy we wszystkich niemal krajach europejskich oraz Ameryki Południowej.

Wobec niesłychanej zuchwałości i coraz liczniejszych ofiar międzynarodowych handlarzy kobiet władze policyjne państw zainteresowanych, a między niemi i Polski, pozostając ze sobą w ścisłym kontakcie, przystąpiły do likwidacji poszczególnych agend szajki.

Ogółem w zainteresowanych krajach ustalono, mimo świetnej konspiracji, przeszło

500 nazwisk osób, stojących na czele bandy i jej oddziałów.

Z pośród tych pięciuset osób udało się aresztować ogółem zaledwie 108, które osadzono w więzieniach poszczególnych państw.

We wszystkich krajach odbyły się już procesy członków bandy, przyczem odpisy akt przesłano do Polski celem przeprowadzenia na naszym terenie ostatecznej likwidacji.

Obecnie sędzia śledczy ukończył już dochodzenie w stosunku do przebywającego w więzieniu szefa i innych

członków bandy.

Akta sprawy, obejmujące olbrzymi tom pisma maszynowego, znajdują się obecnie w ręku sędziego do spraw rekwizycji, który w najbliższym czasie prześle je celem sporządzenia aktu oskarżenia prokuratorowi przy sądzie okręgowym w Piotrkowie, do właściwości bowiem tego sądu należy sprawa ze względu na miejsce zamieszkania

pewnych oskarżonych.

Sprawa znajdzie się przed sądem okręgowym w Piotrkowie prawdopodobnie nie wcześniej, jak późną jesienią lub w początku zimy i potrwa parę tygodni.

Ujawnienie nazwisk nie jest jeszcze w tej chwili możliwe.

1 polak zabity i 5-ciu rannych

w kopalni węgla we Francji.

PARYŻ, 26. 8. Bardzo smutna wiadomość nadeszła z kolonji polskiej w Grand Combe. Wydarzyła się tu straszna katastrofa kopalniana, spowodowana wybuchem dynamitu. Jeden polak został zabity, pięciu innych rannych.

Katastrofę spowodował górnik czech, Mikloszy, który przez nieostrożność uderzył kilofem w ładunek dynamitu, który poprzednio nie wybuchł. Mikloszy został rozerwany w kawałki, a stojący obok niego polak Piotr Hojan śmiertelnie ranny, tak, że potem wkrótce zmarł z odniesionych ran. Pięciu innych górników polskich: Piernik, Wasilewski, Mikołajewski, Paweł i Kowacki odnieśli ciężkie rany. Katastrofa w kopalni wywołała wśród kolonji polskiej wstrząsające wrażenie.

ROK WIĘZIENIA ZA ODMOWĘ NOSZENIA BRONI.

PARYŻ, 26. 8. PAT. Sąd wojskowy w Lille skazał na 1 rok więzienia niejakiego Filipa Wernie, który odmówi! noszenia broni, uznając to za niezgodne z zasadami chrześcijańskiemi.

Szofer z Grodźca cudem unikał śmierci

Katastrofa na przejeździe.

KATOWICE, 26 8. Na przejeździe kolejowym w Piotrowicach doszło do strasznego wypadku samochodowego, który cudem tylko nie zakończył się tragicznie.

Jadący z wielką szybkością samochód ciężarowy Albina Januszka z Grodźca najechał na opuszczoną barjerę kolejową, rozbijając ją w drzazgi.

W tym właśnie momencie przejeżdżał przez ten odcinek pociąg osobowy, zdążający w kierunku Mikołowa.

Szofer zdołał jednak na szczęście w ostatniej chwili zahamować tak, że samochód zatrzymał się na kilkadziesiąt ctm. przed przejeżdżającym pociągiem.

Z kraju i ze świata

TAJEMNICZY WYBUCH W KRÓL. HUCIE.

KATOWICE, 26.8. Z niewyjaśnionej dotychczas przyczyny nastąpił w piątek rano w pewnej piekarni w Królewskiej Hucie wybuch, wskutek eksplozji kotła parowego. Wybuch ten zniszczył całkowicie urządzenie piekarni.

Czeladnicy Szczepaniak i Chmiel odnieśli tak poważne obrażenia, że ostatni w drodze do szpitala zmarł, zaś Szczepaniak leży również w stanie beznadziejnym.

Wskutek wybuchu wszystkie szyby w całym domu wyleciały.

—:O:—

ŻYDZI KŁÓCĄ SIĘ NA KONGRESIE SJONISTYCZNYM W PRADZE.

RYGA, 26.8. Wobec fermentów, ujawniających się na obradującym tu międzynarodowym kongresie sjonistycznym, czynione były próby zebrania konwentu senjorów poszczególnych odłamów. Usiłowania te nie doprowadziły do rezultatów, wobec sprzeciwu rewizjonistów i grupy Mizrachi (sjoniści religijni), którzy stanowisko swe motywują tem, że zebranie się konwentu senjorów z ich udziałem byłoby usankcjonowaniem prezydjum kongresu, w którem nie są oni reprezentowani i przeciwko którego wyborowi protestowali.

—(o)—

MUSSOLINI CUDEM UNIKNAŁ KATASTROFY.

RZYM, 26. 8. Bawiący obecnie na manewrach włoskich Mussolini stałby się ofiarą straszliwej katastrofy samochodowej, gdyby nie jego niezwykła przytomność umysłu.

W czasie przeprowadzonej przezeń inspekcji natknął się w pobliżu miejscowości Garassio, kierujący swym samochodem, Mussolini na samochód ciężarowy, zapełniony żołnierzami i pragnąc wyminąć go najechał tóż nad brzeg przepaści tak ,iż dwa przednie koła jego wozu zawisły w powietrzu.

W ostatniej jednak chwili zdołał Mussolini wyskoczył z auta, unikając w ten sposób katastrofy.

—(o)—

ZNOWU KRWAWA WOJNA DOMOWA W MANDŻURJI.

TOKIO, 26.8. Wedle wiadomości z Peipinu, wybuchły na terenie południowej Mandżurji ponownie poważne zamieszki między oddziałami powstańczemi o wojskiem japońskiem.

W pobliżu Mukdenu toczą się od kilku dni zacięte walki, podczas których powstańcy stracili przeszło 309 zabitych i kilkuset rannych, a również oddziały japońskie poniosły dotkliwe straty.

Zamieszki trwają w dalszym ciągu, a ruch powstańczy, skierowany przeciwko rządowi mandżurskiemu obejmuje coraz to nowe prowincje. Wszystko wskazuje na to, iż Mandżurji grozi wybuch krwawej wojny domowej.

—:O:—

NOWY LOT DOKOŁA ŚWIATA BEZ LĄDOWANIA.

MONTREAL, 26.8. Bawią tu obecnie dwaj amerykańscy lotnicy Clyde Panghorn i Griffin. Panghorn zamierzał w roku 1931 pobić rekord lotników Posta i Ciatty'ego, uległ jednak wypadkowi.

Obecnie obaj lotnicy oświadczają, iż w najbliższym czasie zamierzają wystartować do lotu dokoła świata bez lądowania z nabieraniem paliwa w powietrzu. Jako miejsca pobierania benzyny wymieniają Moskwę i Tisztę na Syberji.

Firma Wright Wirdlin Motor Corporation wyznaczyła niedawno nagrodę 50000 dolarów dla lotników, którzy dokonają lotu dokoła ziemi bez lądowania ,na aparacie, wyposażonym w motor tej firmy.

Cudowne spotkanie
po 19 latach rozłąki.

Przed paru tygodniami na małym hiszpańskim parowcu wydarzyło się coś, co rzadko tylko staje się udziałem śmiertelników. Drugi sternik nazwiskiem Pittebers spotkał na pokładzie zakonnicę, która jechala do Stanów Południowych. W zakonnicy tej poznał swą żonę, który od czasu wojny

uważał za umarłą.

Warto opowiedzieć w kilku słowach historję dwojga ludzi. Pittebers pochodzi z Rugji. Przed wojną służył on na jednym z okrętów hiszpańskich. Jakiś czas spędził też w Anglji, gdyż poznał tam młodą pielęgniarkę z którą się

wkrótce ożenił.

Po wybuchu wojny przekradł się do Niemiec, aby zaciągnąć się do szeregów. Młodą żonę pozostawił w Anglji, przypuszczał bowiem, że wojna potrwa zaledwie parę tygodni. Jednakże stało się inaczej, niż przewidywali. Pittebers był na rosyjskim froncie. Otrzymał postrzał w głowę i dostał się do niewoli. Jako jeniec wojenny wysłany został

na Syberję.

Rana spowodowała okropne skutki. Jeniec zaniewidział i ogłuchł, stracił też mowę. Przed samym wybuchem rewolucji odwieziono go do szpitala czerwonego krzyża. Lekarze zajęli się nim bardzo serdecznie i umieścili go w japońskiej klinice. Tutaj spędził dziesięć lat.

Przypadkowo odwiedzał klinikę wybitny japoński chirurg. Zainteresował się Pittebersem przez umiejętnie wykonaną operację przywrócił mu wzrok i słuch. W rok później mógł już zapóźniony żołnierz wielkiej wojny

powrócić do domu.

Gdy tylko powrócił zaczął natychmiast szukać swej żony. Ale nikt o niej nic nie wiedział. Zniknęła. Starsi ludzie mówili, że popełniła samobójstwo. Musiał więc uważać ją za umarłą. Zgnębiony powrócił do ojczyzny a później zaciągnął się znów w służbę tego towarzystwa okrętowego u którego pracował przed wojną. Rok rocznie przebywał teraz znaną drogę

do stanów południowych.

Ale oto zdarzyło się coś nieprzewidzianego. Gdy Pittebers przechodził przed kilku tygodniami przez pokład, spojrzał na pasażerów. Tego dnia zgłosiło się na okręt kilka ochotniczek, które jechały pielęgnować chorych na trąd. Wtedy to zrobił

zdumiewające odkrycie.

Jedna z sióstr przypominała niesłychanie jego żonę. Pittebers wdał się z nią w rozmowę. Okazało się, że się nie mylił. Pielęgniarka była rzeczywiście jego żoną — którą miał tak długo za umarłą. I ona uważała go za umarłego. Ale szczęśliwie odnaleźli się —

i pewno ich już nic nie rozdzieli.

Polacy i murzyni
zagrażają przyszłym Niemcom

Heinz Friedrichs, jeden z filarów hitleryzmu zamieścił w ostatnim numerze „Volksblattu" frankfurckiego ciekawy i znamienny artykuł p. t. „Co grozi Niemcom".

Heinz Friedrichs dowodzi i twierdzi, że Rzeszy wskutek zmniejszenia się cyfry urodzin grozi niebezpieczństwo imigracji ościennych ludów.

Mimo 50 lat niewoli Polska utrzymała swoją narodowość i cyfrę ludności. Od roku 1920 ludność Polski wzrosła o 20 proc. Na 100 mieszkańców przypada w Polsce 33 urodzin, podczas gdy w Rzeszy tylko 14.

Liczba urodzin w przeciwieństwie do Niemiec przewyższa w Polsce cyfrę śmiertelności. Polska jest rozrastającym się narodem Jeżeli rozwój pójdzie tą samą drogą. liczyć będzie Polska za lat 40 — 50 około 60 miljonów, a Niemcy — 40 — 45 miljonów ludności.

Ekspansja Polski pójdzie w przyszłości na zachód. Z zachodu grozi Rzeszy inne niebezpieczeństwo kolorowi francuzi. W armji francuskiej liczba „kolorowych" wynosi jedną czwartą. całe masy po wysłużeniu w wojsku pozostają we Francji, żenią się, wskutek czego ma Francja coraz więcej murzyński charakter, w samym Paryżu żyje dzisiaj około 50.000 mulatów.

Kolorowi rozmnażają się o wiele silniej niż biali i ludność Francji rozszerzy się tak, że jej ludność rozepchnie granice w jedynie możliwą stronę: do Rzeszy, słabo wtenczas zaludnionej.

A zatem: Słowianie ze wschodu, murzyni z zachodu — kończy p. Friedrichs. — Oto niebezpieczeństwo z którem się każdy obywatel Rzeszy liczy musi.

Trumna w sądzie jako dowód rzeczowy

ŁÓDŹ, 26.8. Wczoraj sąd okręgowy rozpoczął niezwykle interesującą sprawę.

Tło jej jest następujące:

W Pabjanicach pod Łodzią zmarł znany społecznik i filantrop Wigdorowicz, prezes organizacji sjonistycznej i gminy wyznaniowej żydowskiej.

Na kilka lat przed śmiercią usunął się on z życia politycznego.

Po jego śmierci gmina żydwoska zażądała 3000 dolarów za wzięcie udziału w pogrzebie, na co się rodzina nie zgodziła. Pochowano go ostatecznie obok trzech innych grobów.

Tymczasem nazajutrz rodziny spoczywających w tych grobach odgrodziły je grubym wysokim murem, co rodzina Wigdorowicza uważała za profanację grobu i znieważenie zwłok.

Sprawa znalazła się w sądzie.

Ażeby ułatwić orjentację, na salę sądową wniesiono autentyczną trumnę, zbudowaną według rytuału Mojżeszowego bez dna. Wskutek tego w czasie odgradzania sąsiednich grobów, wysunęła się ręka i noga zmarłego Wigdorowicza.

Biegły oświadczył, że przepisy religijne nie pozwalają na usuwanie z grobu zwłok, a otwarcie grobu jest znieważeniem cmentarza.

Wyjaśnia dalej, że nie należy grzebać obok siebie nieboszczyków którzy za życia byli wrogami, ani ludzi, którzy różnili się jaskrawo poziomem moralnym.

Po rozprawie sąd przyznał wdowie symboliczną złotówkę,nakazując równocześnie zburzenie muru i skazując krewnych na 2 miesiące aresztu ,a Joskowicza na 1 miesiąc aresztu.

W TRUDNEJ WALCE O UGRUNTOWANIE POKOJU

W piątą rocznicę podpisania paktu Kelloga

Sprawa pokoju powszechnego przechodzi mimo wszystko pewną korzystną ewolucję. Od traktatu wersalskiego. poprzez pakta lokarneńskie doszliśmy do t. zw. paktu Kelloga, potępiającego wojnę jako środek rozwiązywania międzynarodowych kwestyj spornych.

Pakt Kelloga podpisany został w Paryżu przed pięciu laty, a mianowicie dn. 27 sierpnia 1928 roku. Ponieważ sprawą pokoju interesuje się dziś cały świat, a specjalnie Polska, przeto aktualnem będzie przypomnienie, w jaki sposób powstał pakt Kelloga, co on postanawia i jakie ma znaczenie na przyszłość.

W r. 1927 nieżyjący już dziś Briand, minister spraw zagranicznych Francji zwrócił się do rządu waszyngtońskiego z formalnem zaproszeniem do zawarcia francusko-amerykańskiego paktu przyjaźni, nieagresji i konsultacji, czyli współdziałania w kierun zapobieżenia wojnie. Tym sposobem chciał Briand wciągnąć Stany Zjednoczone do swego systemu polityki bezpieczeństwa i wypełnić tę dotkliwą lukę, która powstała w systemie powojennej polityki francuskiej przez to, że senat amerykański nie ratyfikował traktatu wersalskiego i odmówił udzielenia Francji potrzebnej gwarancji bezpieczeństwa.

Ale ówczesny sekretarz stanu dla spraw zagranicznych Kellog, wierny tradycji amerykańskiej nie mieszania się bezpośrednio w żadne obce pozaamerykańskie sprawy — odmówił zaproszeniu Brianda. Aby zaś osłodzić mu tę odmowę i ochronić przed szwankiem autorytet znakomitego polityka, zaproponował Kellog ze swej strony zawarcie wielostronnego, możliwie powszechnego paktu, któryby zobowiązał wszystkich zgodnie do potępienia wojny, jako środka realizowania celów politycznych.

Widząc, że nie uzyska nic innego, zgodził się Briand skwapliwie na taki przynajmniej pakt. W ten sposób więc powstał ów znany „pakt Kelloga“, podpisany uroczyście w Paryżu przed pięciu laty.

Pakt składa się tylko z dwuch krótkich artykułów. Pierwszy artykuł powiada: „Wysokie układające się strony oświadczają uroczyście w imieniu swoich narodów, że wojnę jako środek rozwiązywania międzynarodowych kwestyj spornych potępiają i wyrzekają się jej, na przyszłość jako narzędzia polityki narodowej w swoich przyszłych wzajemnych stosunkach“

Artykuł drugi brzmi: „Wysokie układające się strony zgadzają się i oświadczają, że regulowanie i rozstrzyganie wszelkich sporów i konfliktów, jakieby między niemi wybuchnąć mogły i jakiegokolwiek byłyby one pochodzenia, nie może być poszukiwane innemi środkami, jak tylko pokojowemi“

Oto cały pakt Kelloga. Wydaje się on ogromnie ubogi w treść i bardzo ogólnikowy. Może też dlatego został pakt ten szybko i bez trudu podpisany przez wszystkie prawie państwa świata, które rozumowały. że przecież nie wypada nie przyłączyć się do moralnego potępienia wojny jako środka politycznego tembardziej, że potępienie to nie jest połączone z żadnemi rygorami i do niczego przecież nie obowiązuje.

To też opinja świata szybko przeszła do porządku dziennego ponad całym tym paktem, widząc w nim tylko jeszcze jedną kartkę papieru, zapisaną słusznemi coprawda pryncypjami, ale nie mającemi praktycznego znaczenia.

Minęło tak cztery lata, w ciągu których pakt Kelloga wchodził coraz więcej w stan zapomnienia. Dopiero rok temu, w sierpniu nastąpiła oficjalna interpretacja paktu Kelloga, która stała się rewelacyjną nowością. Kierownik polityki zagranicznej Stanów Zjednoczonych, Stimson, bezpośredni następca Kelloga oświadczył kategorycznie, że pakt Kelloga jest z natury swojej paktem konsultatywnym, który obowiązuje wszystkich jego sygnatarjuszy do tego, aby wszystkie swoje spory conajmniej poddali pod orzecznictwo wszystkich innych, zanim zdecydują się załatwić je środkami wojny.

Dzisiaj wiemy więc już, że Ameryka, a z nią wszystkie inne państwa pragnące szczerze pokoju, nadają paktowi Kelloga znaczenie powszechnie obowiązujące, chociaż nie zawiera pakt ten żadnych sankcyj za dotrzymanie tych zobowiązań. Ale i wzmocniony w ten sposób pakt Kelloga nie wystarcza władać Europie, bo ciągle powstają nowe bloki państw, dążących do uregulowania pokoju. W każdej jednak konstelacji politycznej w Europie, pakt Kelloga stawiający wojnę poza prawem, może stać się tą wielką siłą moralną, która zaważy na szaligruntowania się pokoju światowego.

Wieża Babel XX wieku

Gigantyczny projekt inżynierów

Przez blisko pół wieku Paryż szczycił się najwyszą budowlą na świecie, słynną wieżą Eiffla, zbudowaną w 1889 roku z okazji wystawy wszechświatowej. Stała się ona jednym z emblematów miasta, zaćmiewając nawet napoleoński Łuk Triumfalny, miljony odbitek fotograficznych i zdjęć filmowych spopularyzowały ją na oby półkulach. Nie można sobie dziś wyobrazić stolicy nadsekwańskiej bez tej smukłej wieży, wznoszącej się na wysokość 312 mtr. i ze szczytu której ma się bajeczny widok na doline Sekwany i

mury miljonowego miasta.

Jednakże od roku 1930 rekord najwyższej budowli świata odebrał Paryżowi New — York, budując „Chrysler Building“, liczący 319 metrów wysokości. W rok później ukończono budowę nowego astronomicznego drapacza chmur „Empir States Building“, który ze swoimi 379 metrami bije wszystkie rekord wyysokość.

Ambicja Paryża uczuła się tem mocno zadraśnięta, a ponieważ przed kilku laty powstał również w Berlinie projekt zbudowania wieży wyższej

od wieży Eifla.

Projekt jest niezwykle śmiały, możnaby powiedzieć zuchwały, ale technicznie zupełnie możliwy do przeprowadzenia. Wieża zbudowana byłaby zresztą nie ze stali lecz z żelazo betonu, który daje większą gwarancję trwałości i bezpieczeństwa, a zarazem jest mniej kosztowny.

Podobna do wieży Eiffla z sylwetki „Latarnia świata“ mało podobną byłaby do urządzeń wewnętrznych. Daleko w tyle pozostawiłaby swoją poprzedniczkę. Pod tym względem projekt konstr. paryskich jest tem śmielszy, że przewiduje nietylko zainstalowanie na szczycie niebotycznej wieży potężnych reflektorów, stacji radjowej, obserwatorjum meteorologicznych i różnych laboratorjów technicznych ,ale ponadto budowę wielkiego hotelu oraz garażu

na 400 aut.

Na wysokości 600 metrów nad ziemią można będzie mieszkać jeść, pić tańczyć, oddawać się kąpielom słonecznym i powietrznyym, a podczas tego samochód swój trzymać w garażu obok. Przewidziane jest bowiem również swobodne wyjechanie samochodem na sam szczyt wieży. Niezależnie od kilku wind do hotelu „Latarnia świata“ prowadziłaby droga samochodowa, okalająca wie że spiralą o słabem nachyleniu.

Zyciodajny wulkan użyźnia glebę w Rumunji.

Od pewnego czasu w okolicy Dediusels w Transylwanji rumuńskiej ludzie są świadkami ciekawego zjawiska przyrody.

Wygasły oddawna wulkan w tej okolicy ożywił się na nowo i to pociągnęło ze sobą daleko idącą zmianę roślinności. Pojawiło się wino, nieznane w tych stronach, a kukurydza rośnie z zadziwiającą szybkością, dochodząc trzech metrów wysokości.

Pary wydobywające się z wulkanu, oziębiając się w powietrzu powodują wzrost wilgotności i burze są obecnie dość częste.

Pozatem towarzyszące erupcjom ognie dają tak silne światło, że pozwala to wieśniakom pracować nocą w promieniu dwudziestu kilometrów od wulkanu.

Rozmaitości

LEPSZA KOJA OKRĘTOWA OD DOMOWEJ SYPIALNI.

Zdumiewające odkrycie zrobił angielski urząd statystyczny: z pośród marynarzy, wracających do domu na emeryturę, przeszło połowa wymiera w pierwszych trzech latach pobytu na lądzie.

Diaczego tak jest, trudno dociec może tęsknota za „wielką wodą“, a może kontrast kurzu lądow. z przeczystem powietrzem bezmiarów oceanicznych...

Pozostanie to chyba tajemnicą wodnych odmętów. Narazie portowe urzędy zdrowia prowadzą ścisłe badania zdrowia wypuszczanych na ląd marynarzy. Jak podaje miesięcznik ich, „Lancet“, na każdych 1000 majtków emerytowanych, 622-ch umiera w pierwszym roku powrotu do domowych pieleszy.

—:O:—

MARCONI WCIĄŻ PRACUJE.

Nowy wynalazek genjusza.

Głośny wynalazca Marconi zakomunikował Akademji Włoskiej, że doszedł do odkrycia, które umożliwia nadawanie sygnałów przy pomocy krótkich fal elektro - magnetycznych, poniżej 1 metra. aż na odległość 150 kilometrów.

Odkrycie to posiada bardzo wielkie znaczenie, gdyż zapewnia zupełną tajemnicę komunikatów radjowych.

Fale bardzo krótkie rozchodzą się mianowicie w linji prostej i można je skierować ze stacji nadawczej w jakiś zgóry oznaczony punkt.

W ten sposób podsłuchiwanie nadawanych na krótkich falach komunikatów byłoby uniemożliwione chyba, że ktoś znalazłby się w kierunku, w jakim stacja nadawcza nadaje.

Wynalazek Marconiego zużyty ma być we Włoszech do celów wojskowych Marconi pracuje obecnie nad ulepszeniem swoich aparatów, aby zasięg fal ultrakrótkich podnieść do 200 i 250 kilometrów.

—::O::—

CESARSKI SKARB WYRWANY GŁĘBINOM MORSKIM.

Chodzą słuchy, że anglikom udało się wywindować z toni morskich słynne rubiny cesarza meksykańskiego Maksymiljana, zatopione w 1911 roku na parowcu „Merida“.

Poszukiwania czyniono w największej tajemnicy w obawie przed piratami. Uzbrojony w armaty statek „Salvor“ pod wodzą kapitana Bowdoin wyruszył cichaczem z Nolforku i ustalił miejsce zatopionego wraku. Nawet komunikacja radjofoniczna ze statkiem nie istnieje; nowocześni piraci umieją chwytać fale i na zasadzie tych informacyj czynią swe wypady.

Wydobyty skarb oceniany jest na dwadzieścia miljonów franków. Niejeden raz już kuszono się o znalezienie go, dotąd jednak — napróżno.

Dopiero zeszłoroczna ekspedycja kapitana Harry L. Bowdoin ustaliła niezbicie miejsce katastrofy z przed 22-u lat, kiedy to „Merida“ po zderzeniu z parowcem „Admirałem Farragut“ poszła na dno ze skarbem prezydenta Diaza, przeznaczonym dla głodującego Meksyku.

Statek leżał na takiej głębinie, że dopiero ostatnie postępy w dziedzinie ratownictwa oceanicznego pozwoliły pokusić się o wydobycie drogocennej kasetki.

Gospodarka wydziału budowlanego magistratu m. Sosnowca

pod protektoratem p. komisarza Kuźniaka

W związku z artykułem, dotyczącym sprawy budowy małych domków w Sosnowcu i gospodarki architekta miejskiego w magistracie sosnowieckim p. Dankowskiego — komisarz miasta **p. W. Kuźniak** nadesłał nam następujące sprostowanie:

„W związku z artykułem pod tyt. „Sprawa budowy małych domków w Sosnowcu — Wydział budowlany magistratu nie może być tylko folwarkiem architekta miejskiego", umieszczonym w nr 234 „Expresu Zagłębia" w dniu 25 sierpnia r. b., magistrat, powołując się na przepisy prasowe, prosi o zamieszczenie w najbliższym numerze następującego sprostowania:

1) Nieprawdą jest, jakoby magistrat miasta Sosnowca nie interesował się sprawą drobnego budownictwa, natomiast prawdą jest, że prywatna inicjatywa budowy domów, bez względu na ich wielkość, nie znajduje jakichkolwiek hamowań, a dowodem tego, iż na 146 zgłoszonych od dn. 1 stycznia 1933 r. do chwili obecnej do zatwierdzenia planów budowlanych, 137 uzyskało zatwierdzenie (w tem 40 większych a 97 małych parterowych domków), a odmówiono zatwierdzenia tylko w 9-ciu wypadkach, ponieważ projektowane budynki kolidowały z planem regulacyjnym miasta i w razie zatwierdzenia planów kasa miejska mogłaby być narażona przy realizacji planu regulacyjnego na kolosalne wydatki.

Prawdą jest, że masowa budowa drobnych domków nie może być pomyślana w Sosnowcu w taki sposób jak w innych miastach, bowiem w Sosnowcu brak jest terenów, należących do skarbu państwa, które mogłyby być na dogodnych warunkach, a nawet bezpłatnie, oddane pod drobne budownictwo. Prawdą jest, że większość gruntów w Sosnowcu stanowi własność wielkiego przemysłu, którego intencją jest skupowanie nie zaś sprzedawanie gruntów.

2) Nieprawdą jest, że prawo decydowania przy zatwierdzaniu planów posiada budowniczy miejski p. inż. Dankowski, natomiast prawdą jest, że wszystkie plany budowlane rozpatrywane są szczegółowo na posiedzeniu zarządu miasta w obecności p. p. naczelników poszczególnych wydziałów magistratu, i tylko zarząd miasta podejmuje decyzję o zatwierdzeniu lub odrzuceniu planów.

3) Prawdą jest, że zarząd miasta zaakceptował stanowisko budowniczego miejskiego p. inż. Dankowskiego, iż za zniesławienie go osobiście w wymienionym artykule pociąga autora artykułu do odpowiedzialności sądowej".

Kierownik Tymczasowego Zarządu m. Sosnowca.
W. KUŹNIAK.

* * *

„Sprostowanie" zamieszczamy w całości poto tylko, aby wykazać jego bezpodstawność. Według p. komisarza Kuźniaka wszystko, co robi się w wydziale budowlanym jest w porządku. Według nas i całej rzeszy mieszkańców Sosnowca, którzy znają choć trochę działalności wydziału budowlanego— gospodarka tego wydziału to jeden skandal.

Trudno sobie poprostu wyobrazić, aby podobna działalność i metody, jakie są praktykowane w wydziale budowlanym — mogły być tolerowane. Komisarz Kuźniak, zamiast zbadać tę sprawę i przeprowadzić sanację w wydziale budowlanym, bierze w obronę p. Dankowskiego, pisze sprostowanie i... ośmiesza się.

A teraz kilka słów o budowie małych domków w Sosnowcu. Komisarz Kuźniak pisze w swojem sprostowaniu, że magistrat interesuje się akcją drobnego budownictwa, że masowa budowa małych domków natrafia na trudności, z braku terenów pod budowę. Otóż stwierdzamy z całą stanowczością, że magistrat nigdy nie interesował się należycie tą akcją. Twierdzenie, że brak jest terenów — jest tylko wybiegiem. Magistrat, gdyby poczynił starania, mógłby bez wielkich trudności zdobyć odpowiednie tereny. Nie było dotychczas najmniejszych prób w tym kierunku. Jeżeli chodzi o pojedyncze budowy małych domków, to wszyscy reflektanci natrafiali i natrafiają na różne trudności w wydziale budownictwa. Świadczą o tem skargi budujących, jakie nadchodzą stale do naszej redakcji.

W końcu swego sprostowania, komisarz Kuźniak pisze, że pociąga autora artykułu do odpowiedzialności sądowej. Radzi jesteśmy z tego bardzo, bo sprawa sądowa wyciągnie na wierzch nader ciekawe szczegóły i należycie oświetli „działalność" architekta miejskiego

A na to już najwyższy czas!

Richter i S-ka

Otrzymaliśmy następujący list.

Do rewelacyj, jakie ostatnio ukazały się w „Expresie Zagłębia" o p. Dankowskim, naczelniku wydziału budowlanego w Sosnowcu niech i ja dorzucę znaną mi sprawę.

Dzięki protekcji p. Dankowskiego wdziera się coraz bardziej na teren Zagłębiowski firma katowicka „Richter", budująca połączenia wodociągowo - kanalizacyjne, która, chcąc uchodzić za firmę miejscową, zarejestrowała się nawet w Sosnowcu. Skandalem jest że firma ta, dzięki p. Dankowskiemu, nie dość że opracowała projekt centralnego ogrzewania oraz połączeń wodociągowo - kanalizacyjnych w pawilonie przeciwgruźliczym na Pekinie — to w dodatku **wykonywa sama te roboty**. Pomijając już fakt, że wykonanie robót przez firmę, która je projektowała jest niedopuszczalne i nieprzyzwoite (jeśli chodzi o firmę)—zwrócić uwagę należy na krzywdę, jaka się stała dla miejscowych firm, które chętnie wykonałyby te roboty. A wszystkiemu winien p. Dankowski, który z dziwną troskliwością forsuje tę firmę katowicką w Zagłębiu.

Z poważaniem
St. S.
Rzemieślnik.

Kopalnia „Kazimierz"

nie będzie unieruchomiona.

Oświadczenie inspektora pracy inż. Federowicza.

Przed niedawnym czasem, z obowiązku dziennikarskiego pisaliśmy o kursujących uporczywie po Zagłębiu pogłoskach, dotyczących sprawy **całkowitego unieruchomienia kopalni „Kazimierz"** w Kazimierzy, należącej do warszawskiego towarzystwa.

Ponieważ sprawa ta interesuje w dalszym ciągu sfery robotnicze, a przedewszystkiem robotników zatrudnionych na tejże kopalni, którzy gubią się w najrozmaitszych domysłach — zwróciliśmy się do p. inspektora pracy **inż. Federowicza** który oświadczył nam, że, jak jemu jest wiadomo, **sprawa unieruchomienia kopalni jest obecnie nieaktualna. Towarzystwo nosiło się coprawda z tym zamiarem, obecnie jednak odstąpiło od niego. Kopalnia pracować będzie w dalszym ciągu normalnie.**

Oświadczenie p. inspektora winno uspokoić robotników.

Konferencja C. Z. G. i Z. Z. Z. na Śląsku

w sprawie akcji strajkowej w górnictwie.

Centralny związek górników oraz Z.Z.Z. otrzymały z wielkiem zainteresowaniem oczekiwaną odpowiedź zespołu pracy w sprawie wspólnego frontu dla proklamowania generalnego strajku w przemyśle górniczym i hutniczym na Śląsku.

Jak wynika z odpowiedzi zespołu pracy, do wspólnego frontu prawdopodobnie nie dojdzie, gdyż zjednoczenie zawodowe polskie w liście swym **nie daje wyraźnej odpowiedzi i powołuje się tylko na rezolucje kongresów i poprzednie swe listy w tej sprawie**

Jak się dowiadujemy, Z.Z.Z wraz C.Z.G. zwołają na jutro wspólną konferencję, w celu naradzenia się nad sytuacją, powstałą z związku z odpowiedzią zespołu pracy.

KRONIKA

KALENDARZYK

Sierpień 27 Niedziela

Dziś: P. r. ś. Kaz.
Jutro: Augustyna
Wschód słońca: 4.50
Zachód słońca: 18.40

RADJO

WARSZAWA.

Niedziela, 27 sierpnia.

10.00. Program na dz. bież. 11.58. Sygnał czasu. 2.10 Kom. meteor. 12.15. Koncert popul. 14.00. Zbiór, pakowanie i przechowywanie owoców. 14.15. Kom. roln. 14.20. Płyty. 14.45. Porady weterynaryjne. 15.05. Płyty. 15.20. Wiad. bież. 15.25. Kom. zw. Prac. Gmin. Wojsk. 15.30. Muzyka ludowa. 16.00. Radjotygodnik dla mł. 16.30. Recital śpiew. 17.00. Robotnik a książka. 17.15. Tr. z Katowic. 18.00. Płyty. 18.35. Program na dz. nast. 18.440. Rozmaitości. 19.00. Słuch. ze Lwowa. 19.40. Skrzynka poczt. 20.00 Koncert w wyk. ork. P. R. 20.50. Dz. wiecz. 21.00. Tr. ze Lwowa. 22.00. Muzyka tan. 22.25. Kom. sport. 22.40. Kom. meteor. i kom. polic. 22.45 Muzyka taneczna.

KATOWICE.

Niedziela, 27 sierpnia.

10.05. Tr. z Poznania. 11.58. Sygnał czasu 12.10 Tr. z Warsz. 14.00 Skrzynka poczt. 14.15. Płyty. 15.30 Tr. z Warsz. 17.15. Wieniec pieśni śląskich. 18.00. Płyty. 18.35. Program na dz. nast. 18.40 Rozmaitości. 19.00. Słuch. ze Lwowa. 19.40 Recytacje autorskie. 20.00 Tr. z Warsz. 22.00. Kom. sport. 22.05. Tr. z Warszawy.

Komunikują nam z Czeladzi:

Przy ulicy Milowickiej nr. 21 istnieje od lat kilku chrześciańska fabryka wód gazowo - owocowych M. Niepiekłowej. Fabryka ta wyrabia najzdrowsze wyborne tylko na cukrze spreparowane wody gazowe i oranżady. Pojawiają się w Czeladzi konkurenci, którzy przywożą z okolic wodę i oddają po tańszej cenie. Przewróćcie taką butelkę do góry dnem, a przekonacie się, że osad cukru, który zawsze jest w butelce fabryki M. Niepiekłowej nie będzie w ich butelkach spływał ku dołowi. Kupujcie więc tylko wody na cukrze gdyż te są zdrowe i pożywne.

Nie dawno umieszczony komunikat w gazecie o ukaraniu przez Komisje Sanitarną kilku fabrykantów za fałszowanie wód najlepiej świadczą o nieuczciwości konkurentów.

Żądajcie więc wszędzie wody gazowej na cukrze z etykietą M. Niepiekłowej.

—ooo—

Z KIELC.

(k) **Za spokój duszy ś. p. M. Mościckiej.** Z inicjatywy związku pracy obywatelskiej kobiet odbyło się dziś nabożeństwo żałobne w kościele garnizonowym za spokój duszy ś. p. Michaliny Mościckiej.

(k) **Dzieci szkolne a LOPP.** Komitet wojewódzki LOPP. rozdzielił pomiędzy szkoły powszechne i średnie woj. kieleckiego 2100 bibljoteczek propagandowych przeznaczonych dla szkolnych kół LOPP.

(k) **Działalność BB. w pińczowskim.** W dniach od 20 do 24 bm. odbyły się w pow. pińczowskim zabrania sprawozdawcze pos. dr. Krawczyńskiego (BBWR) w Wiślicy, Krzczonowie, Opatowcu, Koszycach i Skalmierzu.

Na zebranicah tych poseł dr. Krawczyński omawiał nową ustawę samorządową, oraz ustawę finansowo — rolną.

(k) **Wisielec w lesie.** Onegdaj w lesie plantowskim „Czerwona chałupa", pow. opatowskiego, znaleziono na drzewie wiszące zwłoki Wojciecha Papaja, lat 66, mieszkańca osady Iwaniska.

W drodze dochodzenia ustalono, że Papaj popełnił samobójstwo, wskutek trudności finansowych.

Swięto „dnia pracowników umysłowych" w Dąbrowie

Dnia 24 września na całym terenie Rzplitej urządzone zastanie święto „dnia pracownika umysłowego". W związku z tem w Dąbrowie odbyło się organizacyjne zebranie członków miejscowego zw. pracowników przemysłowych i handlowych oraz przedstawicieli miejscowych organizacyj i instytucyj, celem utworzenia komitetu święta.

Zagaił i przewodniczył zebraniu prezes oddziału Z. P. U. **p. St. Bielecki, sekretarzował p. W. Polański**

Na wstępie zebrania omawiano sprawę programu dnia święta, który zapowiada: nabożeństwo, pochód ulicami miasta, — poranek z prelekcją, konkursowe popisy zespołów orkiestralnych, wieczornicę z urozmaiconym programem i tańce. Szczegółowy program opracują poszczególne sekcje.

Do prezydjum komitetu zostali wybrani pp.: **St. Bielecki, I. Bielawski i Szymański.**

Do sekcji artystycznej zostali wybrani pp.: **W. Balazy, T. Musialik, Rudy, W. Mrozik, J. Musialik, P. Wachelke, I. Bielawski i J. Pawełczyk.**

Sekcja finansowa pp.: **A. Domaszewska, W. Sobolewski, J. Cybulski, J. Gregier, Solak, W. Polański, F. Szklarz, Chowaniec, J. Bitner i J. Pawełczyk.**

Sekcja zabawowa pp.: **L. Koch, nacz. Wardęga, Smigielski, Sapiński, W. Sobolewski, F. Szklarz, J. Pieczyński, Polański i Mareinskowski.**

Wycieczka do Wilna na targi północne

Związek pracy obywatelskiej kobiet w Będzinie przy współudziale organizacyjnym związku pracowników będzińskiego samorządu powiatowego urządza w dniu 9 i 10 września rb. **wycieczkę na targi północne do Wilna.**

Wyjazd wycieczki nastąpi pociągiem w dniu 8-go września rb. w godzinach popołudniowych ze stacji Nowy Będzin.

Program wycieczki obejmuje: **zwiedzenie targów, zabytków historycznych Wilna, oraz najbliższych okolic Wilna, w tem przepięknej miejscowości Troki i jeziora trockiego.**

Każda z osób biorących udział w wycieczce, otrzymuje na czas pobytu **w Wilnie kwaterę, zapewniającą czysty i wygodny nocleg i pełny wypoczynek. Na kwatery zostaną** odprowadzeni wszyscy przez specjalnych przewodników wprost z pociągu.

W Wilnie będą zapewnione tanie, a zdrowe i smaczne obiady, a ponadto na kwaterach będzie umożliwione otrzymanie na żądanie mleka herbaty i kawy.

Pociąg wycieczkowy składać się będzie z wagonów klasy III-ciej i jednego wagonu klasy II-ej, razem na 600 miejsc Ponad 600 osób zapisy przyjmowane nie będą. W wagonach miejsca będą numerowane. Każdy wagon będzie miał swego przewodnika.

Opłata za udział w wycieczce wynosi w wagonie II-ej klasy zł. 33, w wagonie III-ej klasy 22 zł. 50 gr.

Opłata obejmuje: przejazd koleją ze st. Nowy Będzin do Wilna i zpowrotem. kwatery z noclegami na czas pobytu w Wilnie, oraz wszelkie opłaty i koszta związane ze zwiedzaniem w obrębie miasta Wilna.

Opłaty są uiszczane równocześnie z zapisem na wycieczkę. Na wniesione opłaty miejsca zapisów będą wydawać kwity na każdą zapisaną osobę. Kwity będą wymienione na „legitymacje wycieczkowe" w dniu 6 i 7 września rb. w miejscach zapisów. Opłaty podlegają zwrotowi, gdy wycieczka nie odbędzie się.

Zapisy na wycieczkę będą przyjmowane od dnia 28-go sierpnia rb. i trwać będą do dnia 6-go września rb. włącznie, codziennie, za wyjątkiem niedziel i świąt.

Miejsca zapisów są następujące: Będzin, Sączewska 17, biuro wydziału powiatowego, pokój nr. 15, tel. 6-76 od godziny 8 do godz. 15-ej. m. Sosnowiec — „Kuźnica", Warszawska 22, godz. 9 — 15, m. Dąbrowa „Kuźnica" ul. 3-go Maja 4, godz. 9 — 15. m. Czeladź: „Kuźnica" ul. Bytomska, I-sze piętro od godz. 16 do 20-ej, Strzemieszyce, ulica Kościelna, Związek Strzelecki godz. 18 — 21.

Zagórze, Niwka, Bobrowniki, Grodziec, Łagisza, Wojkowice Kościelne — biura urzędów gminnych od godz. 8 do godz. 15-ej.

Ponadto w czasie od poniedziałku 28 bm. do środy 6 września włącznie, nie wyłączając niedziel i świąt będzie codziennie przyjmować zapisy w godzinach od 16-tej do 20-ej klub związku pracowników samorządu powiatowego, Będzin Sączewskiego 12, tel. 7-61.

Dokładne godziny wyjazdu i powrotu wycieczki, szczegółowy program pobytu wycieczki w Wilnie, oraz inne szczegóły organizacyjne będą podawane w „Expresie Zagłębia" w okresie 31. VIII — 5. IX.

Zarząd związku pracy obywatelskiej kobiet w Będzinie zastrzega sobie prawo odwołania wycieczki, o ile się nie zapisze wymagana ilość osób.

Wkońcu zarząd zw. pr. obyw. kob. komunikuje, że o ile zapisujący się będą tego sobie życzyć zostaną poczynione starania w ministerjum komunikacji **o zatrzymanie pociągu wycieczkowego w Warszawie na jeden dzień w celu umożliwienia uczestnikom wycieczki zwiedzenia Warszawy: Zamku, Belwederu, Cytadeli, Łazienek itd.**

Z SOSNOWCA.

Szkoła Muzyczna im. St. Moniuszki w Sosnowcu. Przedmioty: fortepian, skrzypce, wiolonczela, altówka, śpiew solowy i operowy, instrumenty piórkowe, organy, teorja i kompozycja, dyrygentura, cytra, mandolina, gitara, rytmika i plastyka, przedmioty teoretyczne.

Języki: włoski, franc. angielski.

Kursy seminaryjne dla kandydatów na nauczycieli muzyki. Przedszkole dla dzieci od lat 4-ch. Studjum operowe i dramatyczne. Program Państw. Konserwatorjum zatw. przez Min. W. R. i O. P. Grono pedagogiczne: pp. prof. E. Horbaczewska, J. Hill, M. Sachse, M. Strokowska, St. Lipski, K. Klein, A. Cichoń, F. Sachse, B. Horbaczewska Świadectwa i Dyplomy. Zniżki kolejowe ważne w ciągu całego roku. Dla pracowników państwowych — ulgi. Wpisy codziennie od godz. 9 — 13 i 15 — 20, prócz niedziel i świąt, w Sekretarjacie Szkoły w Sosnowcu, ul. Dęblińska 11 — I p., tel. 1-49.

——oOo——

MLECZARZE ZAGŁĘBIA DĄBROWSKIEGO ŁĄCZCIE SIĘ.

Na terenie Sosnowca utworzona została organizacja pod nazwą Sekcja mleczarzy przy Centralnym Związku Detalicznego Kupiectwa Chrześcijańskiego. Biuro i sala zebrań mieści się przy ul. Warszawskiej 22. W każdy czwartek w godzinach popołudniowych udziela się porad w sprawach mleczarskich i przyjmuje się zapisy nowych członków. Prezesem związku został wybrany J. Suski, sekretarzem H. Łudzik.

(s) **Zarząd koła dzielnicowego „Kuźnica" w Sosnowcu,** przy ul. I-go maja 24 podaje do wiadomości swym członkom. że począwszy od dnia 23 bm. wznowił swe prace powakacyjne. Na posiedzeniu zarządu dzielnicy odbytem w dniu 23, po załatwieniu szeregu spraw natury gospodarczej postanowiono otworzyć lokal dzielnicy przez wszystkie dni w tygodniu, nie wyłączając niedziel od godz. 19 do 21, z równoczesnem wprowadzeniem dyżurów przez członków miejscowego koła.

(s) **Baczność rezerwiści dzielnicy Pogoń!** Dziś, o godz. 3-ciej popoł. w domu p. Kosmali przy ul. Orlej odbędzie się organizacyjne zebranie związku rezerwistów. Wszyscy rezerwiści winni się stawić obowiązkowo.

(s) **Peowiacy powiatu będzińskiego!** Zarząd koła powiatowego związku P. O. W. wzywa wszystkich peowiaków, aby wzięli udział w strzelaniu dziś tj. w niedzielę. Zbiórka członków o godz. 13 w Będzinie na placu 3-go Maja (obok pomnika 11 p. p.), skąd oddział wyruszy na strzelnicę do Grodźca. Stawiennictwo obowiązkowe.

(s) **Z działalności katolickiego towarzystwa Polek.** W poniedziałek, dn. 28 b. m. o godz. 4.30 popoł. w sali związku metalowców na Pogoni, odbędzie się miesięczne zebranie członkiń katolickiego towarzystwa Polek, na którem omawiana będzie sprawa urządzenia pielgrzymki do Częstochowy. Zarząd prosi o liczne przybycie. Zapisy przyjmuje się przy ul. Średniej 8 w Sosnowcu w dniach 27 28 bm.

Z BĘDZINA.

MORDERCY MORAWCA Z KROCZYC W MURACH WIĘZIENIA BĘDZIŃSKIEGO.

Miejscowej policji udało się stwierdzić, że sprawcami morderstwa Jacka Morawca na odpuście w Kroczycach w dniu 20 bm są: Edward Bednarz i Jacek Żelezik z Podlesia, oraz Jan Bednarz i Jacek Kudrys z Kroczyc, którzy po przesłuchaniu przez sędziego śledczego w Olkuszu, zostali wczoraj przewiezieni do więzienia w Będzinie.

Zamordowanie Morawca nożami w oczach setek ludzi przed kościołem, było aktem osobistej zemsty ze strony uwięzionych. Co smutniejsze, że ludność kroczycka jakby aprobowała ten mord popełniony na człowieku z innej wsi i starała się przeszkodzić policji w interwencji obrzucając ją kamieniami, a nawet ktoś z tłumu strzelił z rewolweru, na szczęście bez przykrych następstw. Dzięki tylko zimnej krwi policji, którą starano się sprowokować nie doszło do krwawego starcia z ludnością.

Niezależnie od sprawców zbrodni, policja zatrzymała jednocześnie głównych podżegaczy tej awantury mieszkańców Kroczyc: Franciszka Paszewskiego, Kajetana Bednarza, Jacka Merdę i Jana Piaseckiego, których przekazano sądowi grodzkiemu w Pilicy.

——oOo——

(b) **Strzelanie o odznakę strzelecką.** Zarząd zw. podoficerów rezerwy zawiadamia, że dziś o godz. 15-ej w Będzinie, na t. zw. „Mrowcach", koło cmentarza, odbędzie się strzelanie o odznakę O. S. II i III klasy i w tym celu naznaczona jest zbiórka w lokalu koła o godz. 14-ej min. 30 punkt. Jednocześnie nadmienia się, że w dniu 10 września rb. z racji odsłonięcia płyty pamiątkowej ku czci ś. p. por. Żwirki i inż. Wigury odbędą się zawody o odznakę strzelecką I i II klasy, a do zawodów będą mogli stanąć ci, którzy posiadają odznakę III klasy. Broń i amunicja na miejscu.

Z CZELADZI.

(c) **Kupiectwo domaga się skrócenia czasu targów.** W tych dniach związek kupców chrześcijan w Czeladzi złożył w magistracie memorjał w sprawie skrócenia czasu targów w Czeladzi

Targi w Czeladzi odbywają się raz tygodniowo i trwają cały dzień do godz. 7 wieczorem. Kupcy w piśmie swem wysunęli propozycję skrócenia targów do godz. 1 popoł. a przytem jako przykład, wskazali na Górny Śląsk, gdzie targi zamykane są już o godz. 12 w południe.

Magistrat do pisma kupców ustosunkował się dość przychylnie. Decyzja zapadnie w najbliższych dniach.

(c) **Złodziejka sklepowa.** Wczoraj przybyła na występy do Czeladzi znana złodziejka z Gołonoga Agnieszka Misiak, której jednak zaraz na wstępie powinęła się noga w sklepie St. Koniecznego przy ul. Bytomskiej, gdzie dokonała kradzieży kiełbasy.

Złodziejkę oddano w ręce policji.

Z OLKUSZA.

(ol) **Libacja złodziejska w Wolbromiu, którą przerwała policja.** Policja wolbromska ujęła onegdaj szajkę zawodowych złodziei, przybyłych na występy do Wolbromia. Mianowicie doszło do wiadomości policji, że w mieszkaniu Jana Zubra przy ul. 3 maja, znanego złodzieja w Wolbromiu, znajduje się podejrzane towarzystwo, które urządza libację na większą skalę. Kilku policjantów wkroczyło do mieszkania Zubra, gdzie rzeczywiście przy stole zastano większe towarzystwo męskie i dwie kobiety. Na widok granatowych mundurów powstało nieopisane zamieszanie, w czasie którego część towarzystwa zbiegło bocznem wyjściem. Zatrzymanymi okazali się zawodowi złodzieje: Szulim Rosenberg z Radomia, karany już 17 razy, Władysław Brojdak z Sosnowca i Jan Treliński z Będzina.

W czasie rewizji znaleziono u obcenych: 12 mtr. towaru i 2 nowe ubrania, jak się okazało skradzione tego samego dnia na targu na szkodę Joska Nuchyma w Wolbromiu.

Zdołano ustalić, że zbiegłym w czasie zamieszania są: Zygmunt Lalus i Jan Guzik z Będzina, oraz dwie niewiasty, nazwiska których są nieznane policji.

Obwieszczenie

Komornik Sądu Grodzkiego w Będzinie II rew. egz., Aleksander Krauze, na zasadzie art. 676 K. P. C., niniejszem obwieszcza, że w dniu 30 września 1933 roku o godzinie 10 rano w sali posiedzeń Sądu Grodzkiego w Będzinie, odbędzie się sprzedaż publiczna z licytacji w pierwszym terminie, nieruchomości oznaczonej nr. hip. 234, położonej w mieście Będzinie, przy ul. Sieleckiej 115, składającej się:

1) z placu o przestrzeni 2.682 mtr. kw., i wybudowanych na nim zabudowań, a mianowicie:
2) domu frontowego, jednopiętrowego, mieszkalnego,
3) chlewa murowanego z kamienia.
4) stajni murowanej.
5) ustępów z desek.
6) komórek murowanych.
7) szopy drewnianej na słupach i 8) stodoły z desek, szczegółowo opisanej w protokule opisu z dnia 29 kwietnia 1933 roku, stanowiącej własność Adama Jędruszka w 3/4 częściach i Józefa Walerego Piechockiego w 1/4 części.

Nieruchomość powyższa ma urządzoną księgę hipoteczną pod nr. 234, przechowywaną w Wydziale Hipotecznym Sądu Grodzkiego w Będzinie i oszacowana została na 10.000 złotych, cena wywołania zaś wynosi 7.500 złotych.

Biorący udział w licytacji winni złożyć rękojmię w sumie 1.000 złotych, przyczem rękojmia powinna być złożona w gotowiźnie albo w takich papierach wartościowych bądź książeczkach wkładkowych instytucji, w których wolno umieszczać fundusze małoletnich i że papiery wartościowe przyjęte będą w wartości trzech czwartych części ceny giełdowej.

Przy licytacji będą zachowane ustawowe warunki licytacyjne o ile dodatkowem publicznem obwieszczeniem nie będą podane do wiadomości warunki odmienne.

Prawa osób trzecich nie będą przeszkodą do licytacji i przysądzenia własności na rzecz nabywcy bez zastrzeżeń, jeżeli osoby te przed rozpoczęciem przetargu nie złożą dowodu, że wniosły powództwo o zwolnienie nieruchomości lub jej części od egzekucji i że uzyskały postanowienie właściwego sądu, nakazujące zawieszenie egzekucji.

W ciągu ostatnich dwóch tygodni przed licytacją wolno oglądać nieruchomość w dni powszednie od godziny 8 rano do osiemnastej, akta zaś postępowania egzekucyjnego można przeglądać w sądzie

Komornik **Aleksander Krauze.**

SPORT I WYCHOWANIE FIZYCZNE

Dziś mecz Austrja -- Polska w Sosnowcu

Dziś o godz. 4.30 popoł. na boisku Policyjnego w Sosnowcu, jak już zapowiadaliśmy, odbędzie się sensacyjny mecz towarzyski między reprezentacją robotniczą Austrji Dolnej, a reprezentacją Polski Południowej.

Spotkanie to budzi w całem Zagłębiu duże zainteresowanie.

Drużyna austrjacka przyjedzie do Sosnowca dziś o godz. 3 popoł. z Katowic.

Na meczu obecny będzie konsul austrjacki z Katowic.

Jako przedmecz odbędzie się spotkanie o mistrzostwo kl. B. Czarni — Gwiazda.

Zarząd okręgu kieleckiego zdekompletowany

Sosnowiec winien być siedzibą okręgu kieleckiego

Onegdaj odbyło się w Częstochowie zebranie zarządu kieleckiego ZOPN w sprawie konfliktu w piłkarstwie podokręgu Zagłębia

Na zebraniu tem obecny był przedstawiciel podokręgu Zagłębia p. Wolski

Wobec tego, że p. Egierski — prezes okręgu, nie odstępował od projektu utworzenia ligi okręgowej, członkowie zarządu okręgu pp. **Wolski, sekretarz Kanus, mec. Kosiński i Heluska podali się do dymisji.**

Zarząd okręgu został zdekompletowany i odbyć się musi nadzwyczajne walne zebranie członków okręgu, które wybierze nowy zarząd

Rozłam w piłkarstwie Zagłębia, wywołany nieustępliwem stanowiskiem p. Egierskiego, coraz bardziej się rozogni i obecnie doprowadził do zdekompletowania zarządu okręgu.

Dodać przytem należy, że podokręg radomski również wypowiedział się przeciw lidze okręgowej.

Nadzwyczajne walne zebranie odbyć się musi w przeciągu 14 dni.

Sprawa ligi okręgowej umacnia opinję, że władze okręgowe piłki nożnej powinny mieć w Sosnowcu swą siedzibę.

Dlatego też delegaci klubów zagłębiowskich na nadzwyczajnem zebraniu okręgu winni dążyć do przeniesienia okręgu do Sosnowca.

——oOo——

UNJA — OLSZA.

Unja na własnem boisku, o godz. 1 przed południem gra z Olszą z Krakowa o wejście do ligi.

——xOx——

HUMOR.

ŻĄDASZ ZBYT WIELE.

— Tatusiu, czy można ugryźć kawałek księżyca?

— Daj mi pokój ze swojemi niemądremi pytaniami. Czy nie mógłbyś przynajmniej zapytać się o coś rozsądnego?

— Tatusiu, a kiedy Martwe Morze umarło?

ZŁOŚLIWOŚĆ.

— Wiesz, wracam właśnie z salonu piękności.

Przyjaciółka: — Zdaje mi się, że był zamknięty?

W SKLEPIE.

Właściciel: — Proszę sobie zapamiętać: klienci zawsze mają rację!

Ekspedjent :— Pięknie, ta pani twierdzi, że jesteśmy oszustami.

Umarli wstają z grobu...

POWIEŚĆ. 179

— Bardzo naiwny ten stary doktór, ale ta jego naiwność odda nam niesłychane usługi. Dzięki niemu, możemy teraz działać bez najmniejszej obawy. Cokolwiek się stanie, żadne podejrzenie nas dotknąć nie może. Wszak doktór właśnie digitalinę przepisuje jako lekarstwo! A więc, jeżeli przypadkiem śmierć cokolwiek zbyt nagła Gabrjeli zadziwiłaby kogo i jeżeliby sprawiedliwość wdała się w te rzeczy, recepta doktora Laubet wszystko tłumaczy.

Tak monologując, baronowa weszła do pokoju swej panny do towarzystwa.

Młoda dziewczyna czuła się cokolwiek lepiej i mogła udać się do salonu, gdzie haftowała, oczekując godziny obiadowej i myśląc o swym ukochanym Raulu.

Służący powrócił ze wsi, przynosząc miksturę przepisaną przez doktora wraz z receptą.

Wręczył to wszystko pani de Garennes w obecności Gabrjeli.

— Ja sama będę cię pielęgnowała, moje drogie dziecko — rzekła do niej baronowa — Co wieczór przyrządzę ci lekarstwo. Nikomu tego nie powierzę.

Gabrjela odpowiedziała zuśmiechem:

— Dzięki pani dobroci role będą całkiem zmienione... Ja jestem u pani na służbie, a tymczasem pani mnie będzie usługiwała...

— Wszak wiesz, moja mała, jak ja cię kocham... Szczęśliwą jestem, postępując z tobą tak, jak matka z ukochaną córką by postępowała.

Panna do towarzystwa spojrzała z niewypowiedzianą wdzięcznością na to ohydne stworzenie swego kata.

Po obiedzie pani de Garennes poradziła Gabrjeli, aby się udała na spoczynek i dała jej zażyć własną ręką pierwszą dozę mikstury doktora Laubet.

XXII.

Filip de Garennes i Juljan Vendame, wyszedłszy zwycięsko z próby, której ich poddał doktór Gilbert, przekonani byli, że uniknęli już wszelkiego niebezpieczeństwa.

— Pozostaje mi tylko — myślał Filip — grać dalej komedję, która tak dobrze udawała się dotychczas.

Powróciwszy do Paryża, doktór Gilbert udał się do pałacu Sprawiedliwości. W towarzystwie panów de Challins i de Garennes wszedł na schody, prowadzące do gabinetów sędziów śledczych i kazał zanieść panu Galtier swoją kartę wizytową, jak również i obu kuzynów.

Szef bezpieczeństwa znajdował się właśnie u sędziego.

Dowiedziawszy się o nazwisku przybyłych, chciał się oddalić.

— Przeciwnie, pozostań pan — rzekł mu sędzia. — Ponieważ ci panowie tu przyszli, zapewne mają mi coś do powiedzenia... Zajmowałeś się pan tą sprawą, a zatem to, z czem przyszli, interesować pana będzie zarówno jak i mnie.

— Wiem, że pracują niezmordowanie, bez wypoczynku — odrzekł szef bezpieczeństwa. — Jodelet, który ma sobie poleconem tajemne strzeżenie wicehrabiego de Challins złożył mi raport dziś z rana. Raport ten stwierdza ciągłe kroki przez nich przedsiębrane i czynność nie do uwierzenia.

— Właśnie dlatego należy zostać.

Pan Galtier kazał wprowadzić przybyłych.

Doktór Gilbert wszedł pierwszy, za nim Raul i Filip.

Po zamianie ukłonów baron de Garennes zabrał głos w charakterze adwokata.

— Kochany sędzio — rzekł do pana Galtier — muszę panu wytłumaczyć, dlaczego towarzyszę tym panom.

Powód ten jest bardzo prosty, a jednocześnie nader ważny.

Mój kuzyn Raul de Challins uczynił mi zaszczyt powierzania mi swojej obrony. Ja więc bronić go będę przed sądem przysięgłych przeciwko oskarżeniu, któremu, o ile wiemy, zarówno nie dajesz pan wiary, jak doktór Gilbert, jak nareszcie i ja sam.

Chociaż tak widoczną jest niewinność mojego drogiego kuzyna, pewna tajemnica otacza fakt zbrodniczy, o który go chwilowo oskarżono... tajemnicę tę należy wyjaśnić i mamy niepłonną nadzieję rzucić światło wśród tych ciemności...

Ostatecznie bliżej jesteśmy prawdy, ale żeby ją odkryć potrzebujemy pana i przychodzimy prosić go o pomoc.

— Z góry ją panom obiecuję.

— Nigdyśmy o tem nie wątpili.

— O cóż więc chodzi?

Tym razem doktór Gilbert odpowiedział:

— O rzecz, którą panu wytłumaczę, panie sędzio, skoro panu powiemy, cośmy dotychczas odkryli.

— Czy jesteś pan istotnie na śladzie tych, którzy spełnili zbrodnię zarzucaną panu de Challins? — zapytał sędzia śledczy.

d. c. n.

Do akt egzek. nr. Km. 845, 997, 770 i 1161-33.

OBWIESZCZENIE

Komornik Sądu Grodzkiego w Będzinie rewiru II-go, Aleksander Krauze, mający swą kancelarję w tymże mieście, niniejszem obwieszcza, że:

1) w dniu 30 sierpnia 1933 r. o godz. 10.30 rano (nie później jednak niż w dwie godziny) przy ul. Kołłątaja 32 w w Będzinie, odbędzie się sprzedaż przez publiczną licytację w I-ym terminie zajętych ruchomości składających się z dziecinnych wózków sportowych i skrzynkowych krytych ceratą, oszacowanych na łączną sumę zł. 670, na pokrycie wierzytelności Zakładu Ubezpieczeń od Wypadków we Lwowie.

2) w dniu 4 września 1933 r. o godz. 10.20 rano (nie później jednak niż w dwie godziny) przy ul. Sączewskiego nr. 2 w Będzinie, odbędzie się sprzedaż przez publiczną licytację w II-gim terminie zajętych ruchomości, składających się z różnych mebli pokojowych w dobrym stanie, oszacowanych na łączną sumę zł. 8350, na pokrycie wierzytelności firmy M. Łempicki S. A. w Sosnowcu.

3) w dniu 6 września 1933 r. o godz. 10.30 rano (niepóźniej jednak niż w dwie godziny) przy ul. Mostowej nr. 15 w Będzinie, odbędzie się sprzedaż w I-ym terminie zajętych przedmiotów, składających się z 40.000 cegły wypalonej, oszacowanej na 800 złotych na pokrycie wierzytelności Władysława Kobylusa.

4) w dniu 20 września 1933 r. o godz. 10.10 rano (nie później jednak niż w dwie godziny) przy ul. Promyka 12 w Będzinie odbędzie się sprzedaż w II-im terminie przez publiczną licytację zajętych ruchomości, składających się z pianina czarnego w dobrym stanie firmy „Bechstein", ocenionego na 2.000 złotych na pokrycie wierzytelności firmy „Elektrolux" w Warszawie.

Zajęte ruchomości i towary, podlegające sprzedaży przez publiczną licytację mogą być przeglądane pod adresami wyżej wymienionemi w dniu i miejscu ogłoszenia licytacji.

Komornik II-go rewiru ogr.
Aleksander Krauze.

Zarząd Masy Upadłości T-wa

„Przewodnik"

ogłasza, że do dnia 20-go września r. b. w sklepie przy ul. 3-go Maja 22 w Sosnowcu prowadzona będzie

ZUPEŁNA WYPRZEDAŻ

artykułów elektrotechnicznych, technicznych i radjowych. po cenach ponownie obniżonych o 25 — 50 proc.

DROBNE OGŁOSZENIA

DROBNE OGŁOSZENIA w „Expresie Zagłębia" mają zawsze niezawodny skutek

Nauka i wychowanie.

MŁODA nauczycielka ukończywszy studja języka francuskiego na Sorbonie (Paryż) udziela lekcyj. Oferty „Sumienna" do Administracji Sosnowiec.

SZKOŁA kroju, szycia i modelowania Stypułkowskiej w Sosnowcu, Piłsudskiego 46. Przyjmuje zapisy uczenic. Po ukończeniu świadectwa prawne. Opłata na dogodnych warunkach.

KURSY SZOFERÓW I MOTOCYKLISTÓW St. Konopki, Sosnowiec, Promyka 3. Zapisy na nowy kurs.

UDZIELAM lekcji muzyki na skrzypcach. Będzin, Kołłątaja 21. J. Blacha.

WYUCZAM kroju, szycia i modelowania, Sosnowiec, F. Perla 15 (Konstantynów) Po ukończeniu świadectwa. Ceny przystępne. Marja.

POSADY i PRACE

POTRZEBNI SPRZEDAWCY. OFERTY „EXPRES ZAGŁĘBIA" POD „ZDOLNY".

POTRZEBNA energiczna akwizytorka— inkasentk. Zgłoszenia piśmienne „Expres" Sosnowiec pod „Natychmiast".

POTRZEBNA od zaraz zdrowa mamka. Adres złożyć w Expresie pod „Zaraz".

DAM 200 zł. kto mi wskaże lub wyrobi jakąkolwiek stałą pracę. Złożę 300 zł. kaucji. Zgłoszenia „Expres" Sosnowiec pod „Praca".

POTRZEBNI szewcy do wykonywania dobrych robót damskich. Wiadomość „Expres". Będzin.

CHĘTNIE się zajmie gospodarstwem u starszego inteligentnego pana. Zgłoszenia proszę kierować do „Expresu Zagłębia" Będzin, pod „Młoda i przystojna".

PANIENKA skromnych wymagań przyjmie miejsce do dzieci w wieku przedszkolnym lub szkolnym. Zgłoszenia nadsyłać Kielce, ul. Zacisze 9, mieszkanie p. Wojdowej dla Matjasówny.

POTRZEBNY chłopiec na praktykę Zakład Elektrotechniczny Dąbrowa Gór., Narutowicza 32. Mosna.

POTRZEBNE maszynistki do maszyny „Ideal", repasjerki i nawijarki. Zgłaszać się fabryka pończoch „Amerykanka", Piłsudskiego 25 od 3 do 6 popoł.

KASJER-KA potrzebna z kaucją 200 zł. Wiadomość w administracji „Expresu".

FURMAN otrzyma pracę i mieszkanie Kaucja 800 złotych. Sosnowiec, 1 Maja 16.

POSZUKUJE zastępców i zastępczyń rejonowych na woj. Śląskie i Kieleckie do nowości. Sosnowiec, Kaliska 45 m. 10.

LOKALE

POSZUKIWANE jest mieszkanie pokój z kuchnią na Pogoni w pobliżu przystanku tramwajowego. Oferty kierować do Administracji „Expresu" pod „Pokój".

DO wynajęcia duży lokal murowany. Sosnowiec, Kołnica 9.

W GMACHU Polskiego Związku Zawodowego Pracowników Przemysłowych i Handlowych Rz. P. w Sosnowcu, ul. Sienkiewicza nr. 17a są do wynajęcia następujące lokale: od zaraz mieszkanie na II p., składające się z 3 pokojów, kuchni, przedpokoju i łazienki; 2 lokale parterowe, nadające się na biuro aptekę, pracownię itp. Wiadomość na miejscu w godzinach od 17 do 18.

SKLEP z mieszkaniem, pokój kuchnia naprzeciwko kościoła przy Orlej odstąpię. Wiadomość u właściciela. Sosnowiec, Dzika 1.

POKÓJ umeblowany, z oddzielnym wejściem do wynajęcia. Wiadomość: Długa 26 u właścicielki.

POKÓJ umeblowany do wynajęcia. Czysta 7 m. 10 II piętro.

POKOJÓW umeblowanych z wygodami od 1-go września poszukuje kancelarja Teatru Miejskiego, Teatralna 4, tel. 2-03.

2 POKOJE z kuchnią do wynajęcia naprzeciwko magistratu Czeladź. Józef Szwajcer.

POKÓJ bardzo wygodny dla pani do wynajęcia. Wiadomość w administracji.

2-CH I 4-CH pokojowe mieszkania komfortowe, wszelkie wygody, wynajmę. Reymonta 10.

KUPNO I SPRZEDAŻ

POSEZONOWA wysprzedaż po tanich cenach pasów gorseletów i staniczków „Rozalja" Sosnowiec„ Deblińska 11.

Kafle

białe, kolorowe płytki ścienne posadzki, oraz wszelkich przyborów do pieców po cenach fabrycznych sprzedaje. A. Fiszel, Będzin, Kołłątaja 18.

SZYNY budowlane, normalne i wąsko torowe, tregry, drut kolczasty do ogrodzenia rury oraz wszelkie inne żelazo użytkowe, poleca tanio skład starego żelaża Welnera w Będzinie, Modrzejowska 82.

KAFLE wyborowe, płytki ścienne białe, cegły ogniotrwałe, dykty, forniery, tregry, żelazo sztabowe, drut kolczasty, koks, wapno gaszone. Sprzedaje po cenach konkurencyjnych Jakób Zajdler, Sosnowiec, Stara 4, Stary — Sosnowiec).

MASZYNA do pisania okazyjnie do nabycia. Księgarnia A. Żmigrod. Będzin tel. 23.

SPRZEDAM Harmonję ręczną również głosy strojone Kupisa do stolikowej harmonji. Klimontów Korepta

NAJTANIEJ można się umeblować w zakładzie stolarskim. Sosnowiec. Będzińska 40 Makarewicz.

SPRZEDAJE dwa place jeden rogowy na nowych projektowanych ulicach przy Halach Miejskich. Wiadomość. Filja Expresu Będzin.

DO sprzedania 6 ubikacji wolnych i morga ziemi. Wiadomość: Zagórze Kamienna Rygier.

OKAZYJNIE sprzedam meble używane dębowe ewentualnie zamienię na rowery, maszyny do szycia. Grodziec, Czeladzka 46.

SPRZEDAM tanio urządzenie sklepowe lub wynajmę sklep z urządzeniem. Sosnowiec. Wodna 10.

TAPCZANY

kozetki materace, łóżka polowe otomany najtaniej. Modrzejowska 12.

TANIO sprzedam plac przy ulicy Mazowieckiej. Wiadomość: Sobieskiego restauracja „Versal".

HARMONJE stoliczkowe, półtonowe, akordeony sprzedaję, reperacja gramofonów. Pracownia zegarmistrzowska Sosnowiec, 1 Maja 13 Rutkowski.

MOTOCYKL B. S. A. 250 cm dobrym stanie z rejestracją sprzedam Sosnowiec Sucha 2.

Olej pyłochłonny

do podłóg szkolnych poleca Skład Apteczny M. Jagiełłowicza 3-go Maja 7.

SPRZEDAM plac 30 prętów przy ulicy Wysokiej blisko tramwaju, obok tartaku. Sosnowiec, Moniuszki 3-a.

DZIAŁKI do sprzedania w Zagórzu. Wiadomość Kościelna 46.

MASZYNA „Singera" bębenkowa gabinetowa krytą do szycia, haftu sprzedam Pogoń, Będzińska 2 m. 1.

SPRZEDAM sklep spożywczy z mieszkaniem dobrze prosperujący, wyjaśniam na miejscu. Wiadomość „Expres" Będzin.

DOMEK nowy murowany sprzedam z powodu wyjazdu. Środula Dolna. Wiadomość „Expres" Będzin.

SPRZEDAJE słomę, sieczkę, owies po cenach konkurencyjnych. Będzin, Warpie, Górnicza 38.

BUDKA do sprzedania w Będzinie w bardzo dobrym punkcie. Wiadomość Będzin, Hale Targowe piwiarnia Witta.

MAGIEL w dobrym stanie sprzedam z powodu wyjazdu. Strzemieszyce. ul. Warszawska 24.

OKAZYJNIE do sprzedania szafa łóżko, stół, kredens kuchenny, krzesła. Oglądać można od 4 — 6 popołudniu. Sosnowiec, ul. Rudna 17 m. 5.

Tapczan

nowoczesny, kaukaski orzech kryty najnowszym brokatem sprzedam tanio. Kluby, otomany, materace, kozetki. Ceny najniższe Sosnowiec, 1 Maja 14.

KREDENS, łóżka, umywalnia, szafa, tremo używane tanio sprzedam. Będzin. Hotel Bristol.

TYLKO za 150 otrzymasz gwarantowany krem od piegów, plam, opalenizny i pryszczy tylko w składzie aptecznym. Dancygiera, Będzin, Małachowskiego 34. Poleca także po cenach konkurencyjnych artykuły apteczne kosmetyczne, mydła oraz domowego gospodarstwa. Prezerwatywy gwarantowanej jakości po 30 groszy. Dla handlujących specjalnie tania cena.

SPRZEDAM wannę, nasiadówkę oraz kurtkę skórzaną mało używana. Wiadomość w administracji.

SKLEP spożywczy dobrze prosperujący z powodu wyjazdu wraz z towarem koncesją tytoniową i mieszkaniem sprzedam. Cena niska. Wiadomość „Expres".

SKLEP do sprzedania, punkt dobry z powodu zmiany interesu Ciepła 9.

TANIO sprzedam konia, uprząż wóz. Czeladź, Rynek 11 Biuro próśb.

SPRZEDAM maszynę do szycia Singera bębenkową tanio. Jęzor. Cebrat.

UŻYWANE książki szkolne sprzedaje i kupuje Księgarnia „Zagłębie" Będzin Kołłątaja 44. Tel. 4.63.

SAMOCHÓD marki „Pegeot" sprzedam tanio. Wiadomość w administracji.

WAPNO

budowlane, grube, I-go gatunku, wysokoprocentowe polecają: Wapienniki „BRYNICA", Czeladź ul. Milowicka, telefon 20.

FOTOGRAFICZNY aparat kupię. gotówką. Oferty „Expres" Dąbrowa. „Okazja".

PIANINO mało używane sprzedam okazyjnie. Wiadomość: Będzin, Małachowskiego 9. Kagan.

SZAFĘ, maszynę bębenkową, czółenkową za 55 złotych sprzedam. Sosnowiec Florjańska 11 m. 39.

MYDŁO DO PRANIA

ADA

delikatne, oszczędne po fabrycznej cenie w składzie fabrycznym

„ADA"

Modrzejowska 30 Hale Rozwoju.

SPRZEDAŻ, korzystna okazja dom w Czeladzi nowy, masywnej budowy, 16 ubikacyj, zł. 20000. Gospodarka mała 5 mórg ziemi, zabudowania, 20 drzew owocowych, 3 kilometry od stacji 4000. Ratusz zabytkowy (okazja) dochód miesięczny zł. 120. wolne piekarnia i sklep rzeźniczy 5000 Biuro „Pomoc" Piłsudskiego 26 Sosnowiec.

HARMONJA stolikowa mahoniowa tanio do sprzedania. Dąbrowa, Łukasińskiego 15. St. Piątek.

Zgubione dokumenty

po 4 grosze za 1 wyraz.

SURA SZWYMER zgubiła świadectwo szkolne szkoły powszechnej nr 21.

PAŁKA BOLESŁAW unieważnia zgubioną książkę kasy chorych, wydaną w Olkuszu.

BŁASZCZYK PIOTR zgubił książeczkę wojskową wydaną przez P. K. U. Będzin.

ERYK KUBINA zgubił zaświadczenie wojskowe wydane przez magistrat, Sosnowiec i poświadczenie obywatelstwa, wydane przez Starostwo Będzińskie.

URBANOWSKI MARCIN zgubił świadectwo szkolne. ukończenia 6-ciu klas gimnazjum w Zawierciu, które unieważnia.

JUREK JAN zgubił książeczkę K. Ch. w Olkuszu, którą unieważnia

MATRYMONJALNE

KAWALER, lat 28, przystojny, fachowiec zaślubi pannę posiadającą jakikolwiek interes lub trochę gotówki. Oferty proszę nadsyłać „Expres", Będzin pod „Mechanik".

Różne

PAMIĘTAJ, że

biuro pisania próśb

J. Bednarczyka znajduje się w Dąbrowie za magistratem.

WSZYSCY wkładcy „Banku Zagłębia" stawić się każdy z dwózłotówką celem złożenia opłaty sądowej za ogłoszenie upadłości — 28 sierpnia 9 rano —termin ostateczny — plac Sądu Okręgowego Nawrocki.

WAŻNE DLA PAŃ! Przyjmuje wszelkie roboty wchodzące w zakres krawieczyzny. Ceny niskie! Adres. Chmielna nr. 1 na dole.

ZA długi mojej żony Anny z Nowackich nie odpowiadam i płacić nie będę Edward Musiał. Czeladź, Wąska 11a.

SKLEP odstąpię z powodu wyjazdu punkt I klasy w Kielcach dobrze prosperujący z urządzeniem i towarem. Zgłoszenia do administracji pod „Kielce P. R. 333".

SWETRY wełniane, kamizelki męskie, ubranka dziecinne i tp. poleca Wytwórnia trykotaży Aleja 1.

3 FOTOGRAFJE

pocztówkowe artystyczne ZL. 2.50. **FOTO — STELMASZCZYK** Sosnowiec Pogoń, Orla 4.

ZARZĄD Straży Pożarnej w Będuszu w dniu 30 lipca br. urządził kwestę uliczną, której dochód w sumie zł. 33 gr. 90 przeznaczył na cele walki z pożarem.

ZWIĄZEK szewski wzywa czeladników i chałupników do zapisu na członków Domu Ludowego Jasna 25 od godz. 20-ej do 21.30. Poniedziałki i wtorki. Zarząd.

PAMIĘTAJCIE!!!

wszelkie wasze sprawy: urzędowe, handlowe, prywatne najlepiej załatwia oraz gruntownie praktycznie naucza Buchalterję wszelkich systemów za najniższą cenę. Biuro „Alfa" Będzin. Kołłątaja 29.

B. Felczer

Szpitala Skórno — Wenerycznego Św. Łazarza w Warszawie H. Rudziński Dąbrowa Górn., Kościuszki 2 Godziny 19 — 20.

FABRYKA korków i wyrobów korkowych „EM — WU" Kielce, Leśna 1 m. 21.

LECZNICA chorób wenerycznych i skórnych. Sosnowiec, Sienkiewicza 17a Wizyta 5 zł.

OSTRZEGAM wszystkich, że syn mój Marjan Grinbaum niema prawa ani upoważnienia do wynajmowania mieszkań w domu moim przy ulicy Piłsudskiego 70 w Sosnowcu. Sura Grinbaum.

FR. SIKORSKI zaprzysiężony buchalter - rzeczoznawca popularny wykład **KSIĘGOWOŚCI METODĄ INWENTARZOWĄ,** dającą momentalnie gotowy bilans netto, w zastosowaniu dla wszelkiego rodzaju przedsiębiorstw prywatnych, oraz dla związków komunalnych wyszedł z druku i jest do nabycia we wszystkich księgarniach i u autora w Dąbrowie Górniczej Reymonta 18.

WSPÓLNIKA celem powiększenia dobrze prosperującego interesu z kapitałem 2000 do 3000 poszukuję. Łaskawe zgłoszenia pod „Wspólnik" do Administracji.

CHRZEŚCIJAŃSKI Zakład Zegarmistrzowski precyzyjno mechaniczny Włodzimierz Niepoń, b. pracownik firm warszawskich i krakowskich. Sosnowiec, ul. Czysta 7. Wykonywuje wszelkiego rodzaju reperacje zegarków kieszonkowych. Chronometrów. Repetierów. sztoperów. antyków. zegarków kontrolnych, tachometrów. Numeratorów różnego rodzaju. dorabianie części precyzyjnych do wszelkiego rodzaju maszyn według rysunków lub wzorów. Ładowanie akumulatorów. Wykonanie solidne. Gwarancja trzechletnia.

Drukowano farbą rotacyjną fabryki farb drukarskich „Pigment" Sp. Akc. w Warszawie

Wydawca: Helena Monsiorska. Druk. Expres Zagłębia" Sosnowiec, Teatralna 1. tel. 4-94. Redaktor odp.: Józef Oskólski